

квітами: *Zdawało się, że sama natura pragnie rany zabliznić, bóle ukoić, mogły ukryć pod kwiatami* [5, с. 378]. Автор закликає героїв любити простір степу, незважаючи ні на що: *te stepy pokochać i tęskną duszą krążyć nad nimi, na ich mogiłach spoczywać, głosu ich słuchać i odpowiadać* [5, с. 63].

Г. Сенкевич порівнює неповторну й дивовижну жіночу красу князівни Олени з образом квітки в степу: *ale żadna z nich nie mogła się równać z tym cudnym kwiatem stepowym* [5, с. 388].

Природа в романі «Вогнем і мечем» є не лише фоном для зображення реальних історичних подій, а виступає окремим літературним персонажем, який живе власним життям. Образ степу – символічний, адже характеризує не лише простір, нескінченність, а й духовну цілісність з польським та українським народами, які воюють, віру в перемогу, а найголовніше – демонструє волю і незалежність. У подальших наукових статтях буде деталізовано інші образи природи в прозі митця.

Список використаних джерел

1. Васьків М. Світло і тіні Генріка Сенкевича. «Вогнем і мечем»: антиукраїнський роман чи твір для «зміцнення сердець»? *День*. 2012. № 229/230 (14–15 грудня). С. 9.
2. Радишевський Р. Література та історія в романі «Вогнем і мечем» Генрика Сенкевича. *Вісник Черкаського університету*. 2005. Вип. 2. С. 132–148.
3. Чужа Т. Непольські джерела роману Генрика Сенкевича «Вогнем і мечем». *Українська полоністика. Філологічні дослідження*. 2007. № 3–4. С. 338–350.
4. Konopczyński W. Fotomontaż historyczny. W obronie «Ogniem i mieczem». Polemiki z Olgierdem Górką. Wybór tekstów wstęp i opracowanie H. Kosętki. Kraków. 2006. S. 96–99.
5. Sienkiewicz H. Ogniem i mieczem. Warszawa. Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska, 1974. S. 476. URL : <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/ogniem-i-mieczem.pdf> (дата звернення : 26.04.2022).
6. Tomkiewicz W. Wartości historyczne «Ogniem i mieczem». W obronie «Ogniem i mieczem». Polemiki z Olgierdem Górką. Kraków. 2006. S. 141–168.

Людмила Єдіна

ШЛЯХ САМУРАЯ ОКІТА СОДЗІ

В умовах сучасності історіографічна наука має змогу познайомитись та дослідити історію такої закритої та довгий час ізольованої країни як Японія. При вивченні державотворчих процесів Японії другої половини ХІХ століття постає потреба в дослідженнях, що розкривають діяльність

історичних особистостей та їх роль в історії.

Серед таких персоналій є і постать Окіти Содзі та його діяльність в Сінсенгумі. Актуальність дослідженої теми посилюється також тим, що в роботах присвячених історії та діяльності Сінсенгумі майже не розглянуто особисте життя його членів, серед яких – Окіта Содзі.

Про Окіту Содзі на наукових просторах України не виявлено практично ніяких досліджень. Всі відомості в яких можна віднайти інформацію щодо Окіти стосуються здебільшого досліджень історії та діяльності Сінсенгумі в цілому, де зазначаються деякі відомості про самого Содзі. Тему життєпису Окіти Содзі підіймає Хіллсборо Ромулус в своїй роботі «Сінсенгумі: останній самурайський загін сьогуна» [1], Сіба Рьотаро в історичному романі «Палай меч» [2], Кана Хирацука [4] та ін.

Окіта Содзі – японський самурай, який жив у кінці періоду Едо, командир першого підрозділу Сінсенгумі. Вважався одним із найкращих мечників Сінсенгумі.

Окіта мав чорне волосся і темний колір очей, широкі плечі. Він був худий і високий як для японця, трохи сутулий. Насправді Содзі зовсім не був красенем. Мав високий і тонкий голос. Стверджують, що він дуже мало їв і завжди першим закінчував трапезу. Зате випити любив, хоча в порівнянні з деякими його товаришами – доволі помірковано [2].

В 1846 р. Окіта почав навчатися у Сіейкані (так зване місце, де проходять тренування з кендо), коли йому було 9. Окіта показав себе дуже здібним: до 18 років він став майстром всіх технік і заслужив у своєму рю сувій Менке Кайден (ліцензію на навчання). В 1861 році Окіта став Дзюкуто (приблизний сучасний аналог: головний тренер) в Сіейкані.

Окіта рідко бував серйозним хіба що під час бою. Він постійно жартував, усміхався та смішив своїх друзів. Почуття гумору він зберіг до самої смерті – навіть на останній стадії туберкульозу, вже вмираючи, він знаходив сили посміхатися.

Також він був відомий своєю нестриманістю під час тренувань. Через його суворість учні в додзьо (так зване місце, де проходять тренування з кендо) боялися Окіту навіть більше, ніж Кондо. Він був дуже прискіпливий у тому, що стосувалося фехтування, і учням було непросто заслужити його схвалення. Содзі був настільки талановитим фехтувальником, що йому було важко зрозуміти, як інші люди можуть бути слабкими та нездатними до бою за допомогою меча.

У середині липня 1862 р., менш ніж за рік до вступу в Росігумі, Окіта серйозно захворів на кір. Можливо, це і послабило його імунітет, зробивши сприйнятливим до туберкульозу.

Окіта брав участь у формуванні Росігумі у 1863 році і вирушив до храму Дзораку. Окіта змінив своє ім'я на Окіта Содзі Фудзівара-но-Канеосі за деякий час до від'їзду з Росігумі до Кіото 26 березня 1863 року. Однак Росігумі були розпущені після прибуття туди 10 квітня. Інші повернулися

в Едо. Окіта та кілька інших членів-засновників залишилися з Кондо Ісамі в Мібу, сформувавши 18 серпня того ж року Мібу Росігумі, який пізніше буде перейменованій в Сінсенгумі, і отримав в організації ранг Фукуте Дьокін (помічник заступника командувача) [3].

5 червня 1864 року Окіта вперше знепритомнів через проблеми з легенями. Невідомо, чи знав він про свій туберкульоз раніше, чи напад виявився першим вісником смертельної хвороби. Після довгих роздумів свідки інциденту вирішили приховувати побачене, щоб не послаблювати моральний дух воїнів. Інформацію про те, що командир першого підрозділу хворий зберігали в секреті стільки, скільки це було можливо.

У 1865 році Окіта став командиром першої роти Сінсенгумі. Кажуть, перший корпус був зібраний з елітних самураїв і виконував найважливіші місії. У той самий час він працював інструктором по кендзюцу (японське мистецтво володіння мечем); пізніше (у тому ж році) Кондо Ісамі призначив його п'ятим майстром Теннен Рісін-Рю після себе.

Вважають, що навіть Кондо не міг перемогти Окіту у поєдинку. Содзі однаково добре володів синаєм, боккеном/бокуто і катаною. Його знакова техніка іменувалася Муме-Кен (буквально непідсвічене лезо) або Сандандзукі (тричастковий удар). Завдяки цій техніці можна одним ударом атакувати супротивника в шию, ліве плече та праве плече. Ця техніка була розроблена самим Содзі, приблизно у чотирнадцять років [5].

Під час війни Босін, що тривала з 1868 року по 1869 року, після битви при Тоба-Фусімі 27 січня 1868 року Окіта вже не міг битися і оселився у окремій кімнаті із видом на сад.

19 червня 1868 року самураї помирає. Тієї ж ночі він був похований у храмі Сенсо-дзі в Едо під своїм першим ім'ям, отриманим при народженні (у записах про смерть він фігурував як Окіта Содзі).

Посмертно Окіта, як і інші члени Сінсенгумі, з'являються в романах, історичних драмах та серіалах, іграх, аніме та мангі, а також театральних постановках, які розповідають про їхнє життя та дії.

Окіта згадується в театральних постановках та м'юзиклах Росії, в наукових доробках американських істориків, і в загальному кожен хто цікавиться історією Японії звичайно знайомий і з Сінсенгумі, і з їхньою роллю в період пізнього сьогунату Токугави, і з самим Окітою Содзі.

Отже, особа Окіти в історії Японії зіграла не істотну роль, але його самовідданість, сила як моральна так і фізична, любов до своєї країни зробили Содзі одним з популярних і шанованих персон в історії XIX століття.

Список використаних джерел

1. Romulus Hillsborough The Shogun's Last Samurai Corps. The Bloody Battles and Intrigues of the Shinsengumi. Tuttle, 2021. URL: <https://www.litmir.me/br/?b=256047&p=1> (дата звернення: 24. 04. 2022).

2. Ryotaro Shiba Moeyo ken. Tokyo : Bungei Shunju Shinsha, 1964. URL: https://www.dropbox.com/s/7teu3hnu76a7ro7/МҮК_vol.1.pdf?dl=0 (дата звернення: 14. 03. 2022).
3. Мори Макико. Окита Содзи омокагэ-сё. Токио: Син Дзинбуцу Орайся, 1999.
4. Кана Хирацука, «Образ Содзи Окиты, созданный Рётаро Шибой», Кокубунгаку Ронсо, том 55, Университет Рюоку, 1 февраля 2010 г.
5. Сатихико Кимура «Синсэн-гуми и Содзи Окита «Макото» овладеют мечом. URL: <https://ruwiki.press/ja/%E6%B2%96%E7%94%B0%E7%B7%8F%E5%8F%B8>(дата звернення: 24. 04. 2022).
6. Истории времён смуты авторства Антрекота: байки о Синсэнгуми и их противниках. URL: https://www.wirade.ru/Archive/704_Japan_Stories.htm (дата звернення: 24. 04. 2022).

Поліна Єфремова

СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ – ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Як результат появи та подальшого розвитку комп'ютерних та інтернет-технологій, наприкінці ХХ ст. у суспільстві з'явилося ряд можливостей не лише для пошуку та зберігання інформації, а й для повсякденного спілкування й самопрезентації, розширюючи сфери власної присутності. Інтернет зробив людину не лише часткою локального соціуму, а й частиною світу в цілому. Стрімкий розвиток платформ і додатків для обміну повідомленнями on-line зумовив розвиток такого явища, як соціальні мережі, що спричинили спад популярності інших інтернет-платформ, таких як, наприклад, форуми, «живі журнали» тощо.

Соціально-мережева спільнота – це спільнота, що складається з окремих суб'єктів, яких поєднують спільні інтереси і які є користувачами, що пов'язані між собою однією або ж одразу декількома соціальними мережами. У цьому соціальному просторі користувачу віддається взаємозамінна роль як пасивного спостерігача за подіями, так і активного ньюзмейкера або лідера думок. Так, починаючи із чатів, блогів і форумів для онлайн-спілкування, сьогодні все більшої популярності здобувають нові соціальні мережі, витісняючи старі, що є менш зручними й технічно недосконалими платформами для взаємодії з аудиторією і отнетом через Інтернет-мережу. З онлайн-платформ для комунікації соціальні мережі все більше набувають форми повноцінних медіа ресурсів, виконуючи досить часто ті самі функції, що й традиційні засоби масової інформації: інформаційну, розважальну, рекламну, пропагандистську тощо, поєднуючи в собі як текстові, так і візуальні компоненти для створення насичених